

рівень викидів парникових газів тощо). Доцільно скористатися досвідом європейських країн, які активно використовують альтернативні джерела енергії.

Перехід України на альтернативні енергетичні джерела виступає одним із надзвичайно важливих напрямків розвитку економіки, країни в цілому. Це також сприятиме суттєвому підвищенню рівня енергетичної (а отже і економічної, а з огляду на події на Сході України і політичної) безпеки нашої держави.

1. *International Energy Agency [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.iea.org/topics/renewables/>*

2. *New bioenergy roadmap guide released jointly by IEA and FAO 30 January 2017 [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.iea.org/newsroom/news/2017/january/new-bioenergy-roadmap-guide-released-jointly-by-iea-and-fao.html>*

Зубрицька М.А.

студент-магістр

Ливдар М.В.

к.е.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ АКЦІЙ

Акції — фінансові активи, які засвідчують майнові права на частку власного капіталу компанії-емітента.

Міжнародний ринок акцій охоплює три типи фінансових інструментів:

- іноземні акції;
- євроакції;
- депозитарні розписки.

Іноземні акції (Foreign Equity) являють собою акції, випущені корпорацією-нерезидентом на фінансовий ринок іншої країни.

Під євроакціями (Euroequity) розуміються акції, які пропонуються для продажу одночасно на кількох національних фондових ринках.

Нині вихід емітентів акцій на міжнародний ринок відбувається переважно у формі такого інструменту, як депозитарні розписки. Депозитарна розписка (Depository Receipt — DR) — це обіговий цінний папір, який є субститутутом акцій іноземних компаній.

Усі ці інструменти є титулами власності, які підтверджують участь інвестора в капіталі компанії. Відмінності між ними пов'язані з різними механізмами розміщення і торгівлі акціями [1].

Провідну роль на міжнародному ринку акцій відіграють розвинуті країни, національні фондові ринки яких належать до так званих зрілих ринків (mature markets). Це США, Японія, країни ЄС, Австралія, Канада та ін. Найбільшими національними ринками акцій є ринки США та Японії, за ними йде ринок Великої Британії. Два з цих ринків — Великої Британії і США — являють собою провідні міжнародні ринки акцій та пов'язаних з ними цінних паперів. США є найбільшим ринком депозитарних розписок, а в Лондоні зосереджена більш пряма торгівля іноземними акціями.

Десятка лідерів за рівнем капіталізації бірж світу залишається незмінною протягом останніх років. Рейтинг найбільш популярних світових фондових бірж, а також рівень їх капіталізації у 2015-2016 роках, наведений у таблиці 1 [2].

10 найбільших за капіталізацією ринку акцій бірж світу

№	Назва біржі	Капіталізація ринку акцій біржі на кінець 2015 року		Капіталізація ринку акцій біржі на кінець 2016 року		Приріст капіталізації ринку акцій, %
		трлн. дол. США	Частка у світовій капіталізації, %	трлн. дол. США	Частка у світовій капіталізації, %	
1	NYSE Euronext (США)	11796	24,9	14086	25,8	19,4
2	NASDAQ OMX (США)	3845	8,1	4582	8,4	19,2
3	Токійська фондова біржа (Японія)	4325	7,0	4479	6,4	4,6
4	Лондонська фондова біржа (Великобританія)	4266	6,9	4397	6,2	4
5	NYSE (США)	2447	5,2	2832	5,2	15,7
7	Гонконгська фондова біржа (Гонконг)	2258	4,8	2832	5,2	25,4
6	Фондова біржа Шанхаю (Китай)	2357	5,0	2547	4,7	8,1
8	TSX Group (Канада)	1912	4,0	2059	3,8	7,7
9	Deutsche Borse (Німеччина)	1185	2,5	1486	2,7	25,4
10	Australian SE	1198	2,5	1387	2,5	15,8
	Усього по світу	67401	100	64570	100	15,1

Чітко видно, що найбільшу частку у світовій капіталізації займають фондові біржі США (3 біржі складають майже 40 % обсягу світової капіталізації), характерною ознакою яких є високі темпи зростання (19 %), завдяки всесвітній привабливості. Також досить значну частку у структурі світової капіталізації займають Лондонська біржа (6,2 %), японська (6,4 %) і китайські фондові біржі (приблизно по 5 %). Найбільші темпи зростання у 2016 році порівняно з 2015 спостерігались на гонконгській (25 %), німецькій (25 %) і австралійській фондових біржах (16 %).

Особливостями сучасного розвитку міжнародного ринку акцій є:

- постійне зростання випусків міжнародних акцій, що пояснюється як приватизацією компаній державного сектора в розвинутих країнах і країнах, що розвиваються, так і розвитком процесу злиттів і поглинань у розвинутих країнах;
- міжкраїнний рух корпоративного акціонерного капіталу відбувається переважно через механізм депозитарних розписок, а не у формі іноземних акцій чи євроакцій;
- переважання прямої купівлі цінних паперів на зовнішніх фондових ринках над інвестуванням у іноземні акції на власному національному ринку;
- інтеграція боргового та акціонерного сегментів міжнародного ринку цінних паперів: з появою єврооблігацій, які конвертуються в акції, зростає взаємозв'язок ринків єврооблігацій і міжнародних акцій;
- посилення інтеграції найбільших національних ринків акцій, яке виявляється у взаємодії та консолідації їхніх торговельних і розрахунково-клірингових систем і, як наслідок, зростанні між країн них потоків капіталу [3].

Висновок. Одна з визначальних рис нинішнього світового фінансового ринку — інтенсивний розвиток міжнародного ринку акцій. За останні десять років щорічний обсяг міжнародних емісій звичайних акцій збільшився майже у 20 разів. Але сукупний обсяг міжнародного ринку акцій залишається значно меншим за розмір міжнародного ринку облігацій.

1. Войтенко О.М. *Актуальність питання сучасного розвитку міжнародного ринку фінансових послуг [Електронний ресурс] / О.М. Войтенко // Економічний простір: збірник наукових праць – 2011. – № 46. – С. 5.*

2. *Офіційний сайт НКЦПФР. Аналітичні дані щодо розвитку фондового ринку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua/fund/analytics>*

3. Домбровський В.С. *Гіпотеза ефективного ринку як сучасна концепція фондового ринку/ В.С. Домбровський, А.Л. Пластун, В.Л. Пластун // Актуальні проблеми економіки. – № 1 (139). – 2016. – С. 14–19.*

Ільницький В.С.

студент

Завербний А.С.

к.е.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СОЦІАЛЬНУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ

Угода про асоціацію закликає Україну наблизити законодавство до Директив ЄС. Асоціація передбачає орієнтацію усіх гілок влади на європейські цінності. Європейський Союз заохочує держави членів та кандидатів на вступ до організації вдосконалювати умови праці та проживання для населення. Останнім часом, якщо характеризувати ринок праці та соціальну політику країн-членів Європейського Союзу, спостерігається зростання рівня безробіття. Основною метою соціальної політики є забезпечення високого рівня зайнятості. Це можливо забезпечити, якщо дотримуватись таких принципів [2]:

- можливість підвищення професіоналізму та працевлаштування. Головним завданням даного принципу є запобігання тривалому безробіттю молоді. Держава надає можливості навчання та перенавчання.

- підприємництво. Бізнес середовище потребує сприятливих обставин, щоб мати змогу наймати люди та збільшувати кількість працюючих. Цей принцип заохочує співпраці між органами державної влади та представниками бізнесу.

- адаптація підприємств та працівників до змін, які спостерігаються у світі. Даний принцип передбачає використання стимулів для внутрішнього навчання, зменшення бар'єрів та адаптацію підприємств до змін в економіці.

- рівність можливостей. Передбачається, що ставлення буде однаковим для чоловіків і жінок. Усім повинні надаватись рівні можливості, з метою уникнення дискримінації, що сприятиме ефективному використанню трудового потенціалу.

У процесі євроінтеграції, Україна повинна здійснювати цілеспрямовану соціальну політику. Ця політика повинна передбачати критерії, що будуть основними при оцінці економічного росту. Держава не може відокремлюватись від виконання соціальних функцій. В пріоритеті залишаються формування ринку соціальних послуг та створення систем страхування, що супроводжуватиметься зростанням доходів зайнятого населення. Соціальна політика повинна реалізовуватись з урахуванням інтересів усіх груп суспільства та базуватись на реальних можливостях, а не на закликах, що використовують популісти [1]. Євроінтеграція вимагає від України відповідних заходів щодо адаптації європейського